

Regeringen
Socialdepartementet

Statens ansvarsnämnd lämnar härmed, enligt 12 § förordningen (2007:831) med instruktion för Statens ansvarsnämnd, följande

REDOGÖRELSE FÖR VERKSAMHETEN ÅR 2012

1. Ansvarsnämndens uppgifter

Statens ansvarsnämnd har till uppgift att besluta i frågor om disciplinansvar, åtalsanmälan, avskedande, läkarundersökning med tvång eller avstängning när det gäller statligt anställda med högre befattningar. Nämndens behörighetsområde följer av 34 § lagen (1994:260) om offentlig anställning och 15 § lagen (1994:261) om fullmaktsanställning. Verksamheten styrs i första hand av nämnda lagar, förvaltningslagen (1986:223) och nämndens instruktion (2007:831). Vidare är flertalet av bestämmelserna i myndighetsförordningen (2007:515) tillämpliga.

Ansvarsnämnden tar upp ärenden endast på anmälan av anställningsmyndigheten, Riksdagens ombudsmän eller Justitiekanslern. För anställningsmyndigheten finns en anmälningsskyldighet (15 § anställningsförordningen, 1994:373). Skrivelser från t.ex. allmänheten tas däremot inte upp av ansvarsnämnden. Sådana skrivelser lämnas i stället regelmässigt utan åtgärd.

2. Ansvarsnämndens sammansättning och organisation

Ansvarsnämndens sammansättning och organisation regleras i instruktionen. Nämnden består av en ordförande, en vice ordförande och tre övriga ledamöter. De tre sistnämnda ledamöterna ska ha var sin personlig ersättare. Ordföranden och vice ordföranden ska vara jurister och ha erfarenhet som domare. Nämnden har en sekreterare. Ledamöterna, ersättarna och sekreteraren förordnas av regeringen för en bestämd tid.

Ansvarsnämnden har ingen anställd personal. Svea hovrätt svarar för nämndens kanslifunktion.

Under år 2012 har hovrättspresidenten Fredrik Wersäll varit ansvarsnämndens ordförande och justitierådet Karin Almgren dess vice ordförande. Övriga ledamöter under året har varit f.d. riksdagsledamoten Anders G. Högmark, f.d. riksdagsledamoten Lennart Klockare och professorn emeritus Madeleine Leijonhufvud. Ersättare under året har varit riksdagsledamoten Ann Arleklo för Lennart Klockare, f.d. riksdagsledamoten Lars-Ivar Ericson för Anders G Högmark och förbundsjuristen Anna Nitzelius för Madeleine Leijonhufvud. Hovrättsrådet, tillika vice ordförande på avdelning, Erica Hemtke har varit ansvarsnämndens sekreterare fram t.o.m. den 16 april 2012. Därefter har hovrättsrådet Erik Lindberg varit ansvarsnämndens sekreterare. Förordnandena för samtliga nämnda personer, utom för Erica Hemtke, har gällt t.o.m. den 31 december 2012. Kanslifunktionen har sköts av chefssekreteraren Johanna Bruce.

Ansvarsnämnden har en hemsida med information om verksamheten (www.statensansvarsnamnd.se).

3. Sammanträden under år 2012

Nämnden har under år 2012 haft tre sammanträden och därutöver har ett beslut fattats per capsulam.

4. Ärenden under år 2012

Under år 2012 har 15 ärenden registrerats. Av dessa är tolv anmälningsärenden, varav fem gjorts av enskilda och följaktligen, utan någon prövning i sak, lämnats utan åtgärd. Nämnden har därutöver slutligt avgjort fem anmälningsärenden som rört åtalsanmälan eller disciplinär åtgärd. Därutöver har i ett ärende yttrande lämnats till domstol. Vid utgången av året kvarstod ett anmälningsärende som inte avgjorts slutligt. Återstående ärenden har varit av mer administrativ beskaffenhet.

Ansvarsnämndens beslut under verksamhetsåret har i behörigen anhängiggjorda (dvs. av Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern eller anställningsmyndigheten) anmälningssärenden innefattat i huvudsak följande.

I ärenden om disciplinansvar har varning meddelats i två fall och i två fall har anmälningarna inte föranlett någon åtgärd. En domare har anmälts till åtal av nämnden.

Nedan redovisas verksamheten och ärendena i tabellform. Vid läsningen av tabellerna bör dock uppmärksammas att nämnden för år 2011, liksom för åren 2008 - 2010, har valt att i tabellerna redovisa endast behörigen anhängiggjorda (dvs. av Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern eller anställningsmyndigheten) anmälningssärenden, eftersom sakprövning sker endast i sådana ärenden. För tidigare år har redovisning skett på annat sätt, vilket försvårar jämförelser över tid.

Behörigen anhängiggjorda anmälningssärenden under åren 2007-2012

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Inkomna ärenden	20	4	10	4	5	6
Avgjorda ärenden	17	7	8	6	7	5
Kvarstående ärenden	8	2	4	2	0	1

Utgången i slutligt avgjorda anmälningssärenden under åren 2007-2012

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Avsked/avstängning		1 ¹			1	0
Läkarundersökning		0 ²			0	0
Åtalsanmälan	2	0 ³	1		1	1
Disciplinansvar	1	2	3	3	3	2
Avskrivna ärenden ⁴	8	4	4	3	2	2

¹ Härutöver har 1 begäran om sådan åtgärd avslagits genom delbeslut

² 1 begäran om sådan undersökning har dock avslagits genom delbeslut

³ I 2 fall har nämnden i delbeslut beslutat om åtalsanmälan

⁴ Härmed avses att ärendet har slutligt avgjorts utan att någon – i förekommande fall ytterligare (utöver enligt tidigare meddelade delbeslut) – åtgärd har vidtagits mot den anmälda

Inkomna anmälningssärenden per år uppdelade efter yrkeskategorier

Anmälda personer	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Domare	6	2	5	2	3	2
Åklagare						1
Polischefer	3		1	1		1*
Professorer		1	4	1	2	2
Övriga		1				

*Chefsjurist vid polismyndighet

Utgången av avgjorda frågor om avsked/avstängning åren 2007-2012

Avsked/ avstängning	2008		2009		2010		2011		2012	
	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd
Domare	1	1				1 ⁵	1			
Åklagare										
Polischefer										
Professorer		2								
Övriga		1			1					
Summa	1	4	0	0	1	1	1	0	0	0

*kan innebära att vederbörande själv valt att sluta sin anställning

Utgången av avgjorda ärenden om disciplinansvar under åren 2007-2012

Disciplinansvar	2008		2009		2010		2011		2012	
	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Domare	2			4		1	3	1	1	1
Åklagare	5	1								
Polischefer	1		1	1	1					1*
Professorer		3					1	1	2	
Övriga		2			1					
Summa	8	6	1	5	2	1	4	2	3	2

*Chefsjurist vid polismyndighet

För Statens ansvarsnämnd

Fredrik Wersäll

Erik Lindberg